

переробних підприємств.

О.О. Куліш, студентка НТУ «ХПІ», Харків

О.В. Назаренко, канд. екон. наук, доцент НТУ «ХПІ», Харків

ПРО АНТИКРИЗОВІ ДІЇ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Протягом останніх років простежується стійка тенденція зростання кількості неплатоспроможних та збанкрутілих підприємств практично в усіх галузях економіки країни. Це пояснюється постійним впливом зовнішніх та внутрішніх економічних, політичних, соціальних, культурних та інших чинників, що призводять до фінансової кризи підприємств. Виділяють такі зовнішні фактори, що зумовлюють економічну кризу на підприємствах [1]:

- Зміна кон'юнктури економіки в цілому та коливання у обсягах валового внутрішнього продукту. Валовий внутрішній продукт становив у 2012 році – 392080 млн. грн., у 2013 році – 381289 млн. грн., у 2014 році на другий квартал – 372770 млн. грн., тобто спостерігається його значне зменшення за останні два роки [2]. Знижується і показник реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств.

- Не зростає купівельна спроможність населення, що визначається співвідношенням місячного доходу та прожиткового мінімуму. У 2012 році обсяг середньомісячного доходу на одну особу становив 2100,5 грн., у 2013 році – 2215,3 грн., за перший квартал 2014 року – 1994,3 грн., за другий – 2300,3 грн.. А розмір прожиткового мінімуму у 2012 році становив 1095 грн., у 2013 році – 1108 грн., з 1 січня 2014 року – 1176 грн. Співвідношення становлять відповідно 1,918 (2012 рік); 1,99 (2013 рік); 1,95 (2014 рік).

- Політична нестабільність, що позначається на рівні інфляції. Так, інфляція у 2014 році прогнозується на рівні 119%.

- Нестабільність господарського та податкового законодавства,

фінансового та валютного ринків, існування монополізму на ринку тощо.

Внутрішні фактори виникнення кризового стану підприємств: а) фактори, пов'язані з операційною діяльністю (неефективний менеджмент та маркетинг, неефективність структури поточних витрат, низький рівень використання основних засобів, недостатньо диверсифікований асортимент продукції); б) фактори, пов'язані із інвестиційною діяльністю (неефективність фінансових стратегій, велика частка позичкового капіталу, зростання дебіторської заборгованості); в) фактори, пов'язані з фінансовою діяльністю (неефективний фондовий портфель, перевикористання інвестиційних ресурсів, недосягнення запланованих обсягів прибутку).

Кризові явища на підприємствах зумовлюють негативні наслідки для всієї країни у фінансово-економічній, адміністративній, виробничо-технологічній, ресурсній, ринковій, соціально-психологічній сферах [1].

Управління кризовим станом підприємств на сучасному етапі розвитку економіки України здійснюється на трьох рівнях [3, 4]:

- державному (процедура оцінки фінансово-економічного стану підприємства, робота Агентства з питань запобігання банкрутству);
- регіональному (пільгове кредитування підприємств, проведення інвестиційних форумів з метою підтримки проектів, регуляторна політика);
- на рівні підприємств: санація, модернізація, диверсифікація або ліквідація, а також інструментів жорсткого оперативного управління, підготовки фахівців по кризовому управлінню, розроблення виробничих стратегій, координації роботи відділів підприємства тощо.

Як висновок, слід зазначити, що управління кризовим станом підприємств необхідно здійснювати комплексно і повсякчасно, поєднуючи напрями антикризового управління на трьох рівнях. Це сприятиме збільшенню обсягів виробництва, покращенню фінансових показників, посиленню конкурентних позицій на ринку, запобіганню появі кризи [5].

Список літератури: 1. Возний С.В. Сутнісна характеристика кризи підприємств та причини їх виникнення/ С.В. Возний, Н.М. Тюріна// Наука й економіка. – 2007. – №3 (7). – С. 66–69. 2. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua. 3. Економіка України: шокові

впливи та шлях до стабільного розвитку/ [О.Г. Білоцерківець, Т.В. Бурлай, Н.Ю. Гончар та ін.]; НАН України; Ін- т екон. та прогнозув. – К., 2010. – 480 с. 4. Іванюта С. М. Антикризове управління підприємством/ С. М. Іванюта. – К. : ЦУЛ, 2007. – 288 с. 5. Кунденко А.В., Смуценко І.А., Овсянюк К.С. стаття «Причини та наслідки криз вітчизняних підприємств»// Науковий вісник ЧДІЕУ №1 (17), 2013.

О.М. Левчук, старший викладач кафедри фінанси та кредит ХЕПУ

НЕДОСКОНАЛІСТЬ РОЗРАХУНКІВ ДЕРЖАВНИХ СТАНДАРТІВ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Державна соціальна політика України базується на ідеї соціальних мінімумів: мінімальна зарплата, мінімальна пенсія, прожитковий мінімум тощо. На основі прожиткового мінімуму запроваджено нову систему соціальних стандартів, що стало ключовим етапом реформування соціальної політики. Сьогодні експерти зазначають, що розміри мінімальних державних соціальних стандартів і гарантій є заниженими, що суперечить міжнародним принципам визначення якості життя населення.

Метою статті є розглянути нинішню структуру українського споживчого кошика, зокрема норми споживання, склад продуктів харчування, набір непродовольчих товарів та послуг і з'ясувати, наскільки споживчий кошик українського громадянина відповідає міжнародним нормам формування аналогічного кошика.

Нагальні питання щодо визначення методики розрахунку споживчого кошику та прожиткового мінімуму як базового соціального стандарту розглядались у вітчизняній економічній літературі такими вченими як В. Столяров, А. Колосок, С.Бурлуцький, Н. Савченко, Т. Кір'ян, М. Шаповал. та ін., але залишаються недостатньо дослідженими проблеми методик розрахунків базових соціальних стандартів.

Необхідність приведення прожиткового мінімуму до реального показника та підняття його до належного рівня широко обговорюється на всіх рівнях державної політики, особливо профспілками України [2]. Необхідність